

DOM I SZKOŁA

Rok V.

Katowice, 21 stycznia 1934 r.

Nr. 2

Dwie matki — jeden symbol.

Niedawno zęgnaliśmy żalobnym serc nastrojem matki dwóch ksiąząt Kościoła, jedna za drugą odeszłe w zaświaty dla zdania Odwiecznemu Sędziemu — rachunku z cnotliwego żywota swego...

Gdy prochy matki J. E. ks. Kardynała Prymasa Hlonda na cmentarzu myśłowickim w łono matki-ziemi składano, wdzięczny syn — dziś wielki syn Kościoła Chrystusowego, uprzytomnił rzeszy uczestników żalobnej uroczystości, że to z matką jego schodzi do grobu typ cichej, skromnej, a pełnej poświęcenia matrony śląskiej, matrony polskiej. Drugi typ czcigodnej matrony polskiej, matki J. E. ks. Biskupa Adamskiego, spoczął parę dni wcześniej na cmentarzu w Poznaniu.

Dwie matki — jeden symbol!...

Symbol skromności, cnotliwej pobożności, zgodzania się z wolą Bożą. Symbol zupełnego poświęcenia się dla dobra swego liczego potomstwa, bez oglądania się na powaby tego świata.

Dziś tego rodzaju typ matki już coraz bardziej przechodzi jakby do wspomnień jakiejś dawnej przeszłości!... Piękne i jasne rysy tego typu coraz bardziej zacierają się już na tle dzisiejszych innych, gorszych czasów.

Toteż choć w kilku zdaniach godzi się uprzytomnić sobie te rysy charakterystyczne gasnących matron polskich — symboli.

Górująca ich cnotą była głęboka religijność i żarliwa pobożność, będące niewczerpanymi źródłami innych cnot.

Małżeństwo nie było dla nich przyjemnością, lub ucieczką do wygod, drogą do wyzwolenia się od ciężarów i trudów życia.

Macierzyństwo — szczyt, cel i chluba powołania kobiety — nie było im ciężarem, kłopotem i wogóle czemś, przed czem panicznie ucieka się i przed czem broni się nawet zakazanymi środkami. **Liczne potomstwo było w ich oczach błogosławieństwem Bożem, przyjmowaniem z czcią i z pokorą matki-chrześcijanki, dla jaknajlepszego wychowania go.**

Nie uciechy, nie korzystanie z przyjemności życiowych, nie pustka i bezmyślność zabaw, lub piękno strojów było celem tych żon i matek, **lecz dzielenie radości i trosk ich mężów i całkowite oddanie się wychowaniu dzieci, ich pieczy i miłości matczynej powierzonych przez Boga.**

Nie wyobrażajmy sobie, że dawniej tak było dobrze na świecie, że gotowy chleb rósł na polach i wszystkie garnki w domu były przepełnione. Nieraz i w owe czasy nie wystarczało chleba, ani zawartości garnka dla nakarmienia wszystkich dzieci. Nieraz i wtedy ledwie kęs chleba musiał wystarczyć jako jedyne jadlo dla dzieci; a czasem i tego nawet nie było. Tak, jak to dziś bywa!

A jednak pomimo tych trudności nasze matrony polskie, ufając Opatrzności Bożej i modląc się do Tego, co ptaki niebieskie żywi i lilje po królewsku przy-

odziewa — pokonywały zwycięsko trudności życiowe, opancerzone przeciw nim wytrwałością katolicką, zgodzaniem się z wolą Bożą i cichem, najsumienniejszym wypełnianiem obowiązków matki.

Dzięki tym cnotom i zaletom, wyrastającym z silnego podłoża religijności i pobożności, matrony nasze przechodziły przez życie zwycięsko; a choć jego ciernie i ostre kamienie trudności raniły im często strudzone nogi i ręce; choć z piersi ich wydzierano się nieraz ciężkie westchnienie — **dochodziły triumfalnie do celu: dawały Bogu i ludziom jednostki twórcze i wartościowe, nawet jednostki wybitne, wysoko i najwyżej postawione w społeczeństwie.**

Niema takich uciech życiowych i zabaw, niema takich strojów i klejnotów, niema takiej radości na świecie, któreby mogły dorównać uczuciu matki na widok syna, lub córki, na widok dzieci Bogu miłych i ludziom pożytecznych dlatego, że tak przez nią zostały wychowane.

Tem uczuciem, taką nagrodą obdarza Bóg matki już tu na ziemi za wszystkie trudy, ciężary, gorycze, zawody, cierpienia i łzy macierzyństwa!

Nikt chyba na świecie, prócz samych matek, i to właśnie takich matek, nie zdoła pojąć owego uczucia błogości po wypełnieniu największej na ziemi misji — **wychowania człowieka.**

Jakże nieszczęśliwymi wydają się te matki dalsze, dla których dzieci i ich wychowanie są odstraszającym ciężarem!

Jakże oplakane muszą być i, niestety, są dziś skutki takiego wychowania, pojmowanego jako przykry i na każdym kroku spychany ciężar, **a nie jako największy i najświętszy z obowiązków i celów kobiety-matki!...**

Czasy dzisiejsze są ciężkie i bardzo niebezpieczne zwłaszcza dla dzieci i młodzieży. Wychowanie i prowadzenie młodzieży są dziś wyjątkowo trudne. **Dlatego matki winne tem większą czujnością, troskliwością i opieką otaczać dzieci swoje (nie mówimy tu o obowiązkach ojców, które stanowią osobny temat), żeby możliwie najlepiej chronić je przed złym wpływem dzisiejszego zdziczałego i zepsutego świata.**

Prawda, że siły niejednej z matek są już na wyczerpaniu wobec ciężarów i trudności życia dzisiejszego — trzeba więc siły te krzepić, trzeba szukać pociechy i pokrzepienia w religii, w modlitwie — u Dawcy wszystkiego dobrego; trzeba stawiać sobie często przed oczy świetlane postacie czcigodnych matron polskich i od nich uczyć się, jak podołać wśród trudności obowiązkowi matki, za których wypełnienie i Bóg hojnie nagradza i ludzie darzą miłością i czcią.

Tak musi być, bo to przecież o nasze dzieci, a naszą młodzież, o przyszłość Kościoła i kraju — chodzi!

Im więcej dobrych matek — tem lepsze wychowanie!

Im lepsze wychowanie — tem lepsi ludzie i czasy!

Dbajmy więcej o dzieci nasze.

Niemna smutniejszego widoku, jak oglądana codzien, co krok prawie, nędza ludzka, na ulicę wygnana, na głód, na chłód, na błoto. Ale nic tak boleśnie za serce nie chwytą, jak obraz nędzy dziecięcej. I o tej nędzy pragnę dziś z wami pomówić.

Ileż to drobnych, dziecięcych dłoni wysuwa się w stronę przechodnia, ile ust skamili o jałmużnę, ile dłoni dziecięcych sięga do dzwonka lub puka do drzwi mieszkalnych dnia każdego? Ile twarzy skrzywionych boleśnie, bezkrwistych, wyblakłych, a czasem ile podstępny i obłudny na ustach, aby wzbudzić litość i hojność?

Czy wszystkie dzieci ulicy, że je tak nazwiemy — naprawdę muszą żebrać, aby żyć? Czy same poszły na zarobek o tak wątpliwej wartości? Nie wszystkie! Są takie, którym każą żebrać... pliwę wartości? Nie wszystkie! Są takie, którym każą żebrać... Ich własni rodzice lub opiekunowie. Oto przykład:

U drzwi mego mieszkania zadzwieczał dzwonek. Otwieram. W drzwiach stoi dziewczynka o czystej brwi i gładko przyczesanych włosach. Czego chcesz mała, pytam — nie przypuszczając, aby to dziecko, dobrze odziane i czyste przyszło właśnie po prośbie. Wnet spostrzegłam omyłkę, słysząc nieszczerze płaczliwy głos, proszący o wsparcie. Wprowadzam małą do kuchni i daję jej coś do zjedzenia. Zainteresowana moim małym gościem, rozpoczynam rozmowę:

Czy musisz żebrać, moje dziecko, masz całe ubranie, i zdaje się, że nie jesteś głodna (dziewczynka oświadczyła przedtem, że nie lubi mięsa, natomiast woli kielbasę „knobloch“, ponieważ takiej niestety nie miałam, musiała poprzestać na mięsie).

Niebawem dowiedziałam się wszystkiego. I cóż się okazało? Że dziecko ma ojca, że rano chodzi do niemieckiej szkoły, a popołudniu żebrze z woli ojca. Pieniądze, które ueziera, oddaje ojcu, który wprawdzie bezrobotny, ale pije i często chodzi do szynku. O ileby pieniądze nie przyniosła, to ojciec ją wybiję, albo z domu wyrzuci. Matki nie pamięta, ale ludzie mówili jej, że to była nieślubna, która uciekła z innym.

Chciałam dziewczynkę zatrzymać do wieczora, ale powiedziała, że musi już iść, bo czeka na nią brat, który także żebrze. Obiecała mi, że za pieniądze, które dostała, kupi sobie polską książkę i obiecała także, że kiedyś znów przyjdzie. Nie przyszła — może się bała. — Ze stołu zginęła srebrna tyżka. To co opowiedziała, okazało się prawdą, jak się przekonałam później, zostawiła bowiem swój adres.

Strach pomyśleć, że z wielu, wielu ust dzieci żebrzących usłyszećby można podobnie żalona opowieść.

A więc są jeszcze wśród nas ojcowie bez serca, co własne dzieci do ryszotki spychają, ucząc hańbiącego rzemiosła, kłamstwa i obłudy; ojcowie, co wyżebrany przez dzieci pieniąż zamieniają na wódkę, grożąc, że w razie nieposłuszeństwa na bruk wyrzucą?

Niestety tak!

A więc są jeszcze wśród nas Polacy, którzy własne dzieci do niemieckiej szkoły posyłają, aby ojczyściej mowy zapomnieli? Niestety tak!

Czy po tamtej stronie granicy Niemiec pośle swoje dziecko do polskiej szkoły? — nigdy!

Dlaczego my, Polacy — to czynimy?!

Ojciec, który każe żebrać, nie jest dobrym ojcem, ale jest i będzie sprawcą smutnej doli własnego dziecka, z którego prawy człowiek na pewno nie wyrośnie.

Ojciec, posyłający polskie dziecko do niemieckiej szkoły w niepodległej ojczyźnie, szkoda, aby nosił miano Polaka. Dla dziecka domem powinien być dom rodzicielski, a nie ulica, pracą — praca, a nie żebranią.

Ulica uczy kłamstwa, obłudy, złodziejstwa i wszelakiego występku. Uczy także podstępny. Czy nie widzieliście owych obłudą skrzywionych twarzy, pragnących wzbudzić litość i waszą hojność jednocześnie? Dacie parę groszy, a twarz, jeszcze przed chwilą boleśnie płaczliwa, nabiera wyrazu złośliwości, a w oczach czai się nowy podstęp, bo jałmużna była za mała.

Może ten także, co rękę wyciągał i łączał, matki nie pamięta, może ojciec przepija właśnie zapomogę, a on, jego syn, zdobywa grosze na nową butelkę dla ojca?

Tymczasem rzesze bezdomnej dziatwy mnożą się bez końca. Przestępczość wśród nieletnich mnoży się i zastrasza.

Brak opieki ze strony opiekunów, zły przykład starszych, rozpusta, brak jakiegokolwiek bliskiego serca, któreby potrafiło skierować młodego wykołężnika na drogę prawdy i uczciwości, czasem ojcowska niesłuszna kara, okrutnymi razami spadająca na grzbiet wychudły i pół nagły — i dziecko ucieka z domu, na ulicę, na hałdy, aby żyć, jak bezpański pies, albo gorzej od psa.

Nawet sroga nędza rodziców, brak pracy, głód, nie może być wymówką w spełnieniu obowiązku Bożego i człowieczego — obowiązku opieki nad dzieckiem.

Ojciec bezrobotny powinien dbać o dzieci więcej nawet niż ojciec, który pracuje, bo ma więcej czasu, który dziecku może poświęcić.

Ludzi silnych charakterem żadna nędza nie poprowadzi do kieliszka, do lokalu o podejrzaną opinię, do szpitala, ci znajdują moc wytrwania w nieszczęściu, przetrwania złych czasów i wiarę w lepsze jutro.

Lżej wytrwać w biedzie z uczuciem spełniania obowiązku, nałożonego przez sumienie, a obowiązek ten to opieka nad dzieckiem.

— Abe.

Szkoły, a ruch przeciwalkoholowy

Szybko zbliża się „Tydzień Propagandy Trzeźwości“, który pod aktualnym hasłem: **trzeźwość obywateli koniecznością obecnej chwili** — odbędzie się na obszarze całej Polski od 1 do 8-go lutego b. r.

Tydzień ten będzie mieć u nas, na Górnym Śląsku, wyjątkowe znaczenie. Akurat w jego okresie — 2-go lutego — przypadnie 90-ta rocznica rozpoczęcia przez ks. kanonika Alojzego Ficka, ówczesnego proboszcza w Wielkich Piekarach — żywiołowego spoczątku ruchu trzeźwościowego, który dał na Śląsku początek znanym jeszcze dziś bractwom Wrzemieżliwości, które Ojciec św. obdarzył swem błogosławieństwem.

Ażeby tem godniej i lepiej obchodzić na Śląsku „Tydzień Propagandy Trzeźwości“, śląskie Związki abstynenckie i przeciwalkoholowe zwróciły się do Wydziału Oświecenia Publicznego Woj. Śląskiego z prośbą o wydanie okólnika do wszystkich szkół, polecającego urządzenie w ciągu „tygodnia“ stosownych pogawędek, wykładów, wyświetlania przeźroczy itp. imprez dla młodzieży, ewentualnie także dla rodziców.

Doceniając w pełni wielkie znaczenie wychowawcze takiej akcji, nasze władze oświatowe przychyliły się do przedłożonej im prośby i wydały obszerny okólnik do podległych sobie kierownictw i dyrekcji szkół.

W myśl tego okólnika, w każdej szkole w Woj. Śląskiem ma odbyć się w ciągu Tygodnia Propagandy Trzeźwości odpowiednia impreza, któraby zwróciła uwagę i świadomość młodzieży na konieczność strzeżenia się wszelkich napojów alkoholizowanych, t. zn. zawierających w sobie alkohol.

Akcja nie ograniczy się — stosownie do życzenia okólnika — tylko do samych pogadanek, czy pokazów; i młodzież sama będzie pisać wypracowania na tematy przeciwalkoholowe; najlepsze z tych wypracowań będą potem nagrodzone książkami — przez Centralę poznańską i przez Sekretariat Okręgowy w Katowicach.

Tak poważne i nader przychylne potraktowanie przez nasze władze oświatowe wielkiej sprawy zaszczenia w młodzież już na ławie szkolnej i pielęgnowania cnoty trzeźwości należy powitać z głęboką wdzięcznością i z wielkim uznaniem... Oby tylko akcja ta zdołała utrzymać się w szkołach na stałe, a możemy mieć pewność, że bardzo znaczny odsetek młodzieży szkolnej wyrośnie kiedyś na obywateli, którzy będą budować przyszłość swych rodzin, społeczeństwa i państwa na „granicie” trzeźwości.

A trzeźwość obywateli jest i będzie zawsze fundamentem tężyzny moralnej i potęgi gospodarczej narodu i państwa!

Jak pracować dla stowarzyszenia?

Pomyślność, szczęście i powodzenie jest naturalnym pragnieniem każdego człowieka. Zdobywamy je własną pracą, wysiłkami znojnymi i nieraz ofiarami. Zdarza się jednak często, że w tej pogoni za szczęściem i zadowoleniem stanie nam w poprzek chmura niepowodzenia, która osadza nas na miejscu, budzi niechęć i wprowadza nas w stan przygnębienia i zwątpienia.

Takie okresy zwątpienia zdarzają się nieraz również w naszej pracy stowarzyszeniowej. Zdawało się nam pierwotnie, że w organizacji i w współżyciu z koleżankami znajdziemy pełnie zadowolenia i szczęścia, tymczasem stwierdzamy jakąś przeraźliwą pustkę i pełne zawodu zniechęcamy się do pracy.

Zapominamy jednak, że pomyślność stowarzyszenia zależy od nas samych, że jako jakość zależy od naszej jakości i wartości. Zwykleśmy nader często dopominać się swych praw, atoli o obowiązkach naszych nieraz zupełnie zapominamy. Dlatego też zadamy sobie pytanie: czy i jak pracujemy dla stowarzyszenia?

Ażeby dobrze działało się w stowarzyszeniu, trzeba koniecznie wyrobić sobie należyte poszanowanie dla zarządzeń władzy czyli wydziału. Najlepsze intencje i zamierzenia wydziału spełzną bowiem na niczem, jeżeli nie podejmujemy się ich z ochotą i zapałem i nie wykonamy ich z całym posłuszeństwem. Im większe będzie to zrozumienie, zgoda i jedność, tem lepsza, pomyślniejsza zapewnimy sobie przyszłość i pełne zadowolenie.

Praca nasza opierać się winna na miłości bliźniego. Miłość bowiem bliźniego jest najtrwalszą spójnią, ułatwia nam ona życie, czyni je szlachetnym i dobrem. Otwiera ona na oścież serca wszystkich członkiń, sprowadza wzajemne zaufanie i temsamem przynosi ulgę naszym troskom i kłopotom.

Ważną rekojmią powodzenia pracy organizacyjnej jest grzeczność i uprzejmość członkiń. Nie mamy tu na myśli zewnętrznej, powierzchownej uprzejmości, ale właśnie ową głęboką, szczerą, czystą, z wewnętrznego przekonania wynikającą grzeczność, która cechuje prawdziwie wartościowego człowieka. Mamy otaczać się wzajemnym szacunkiem, unikać pobieżnych i powierzchownych sądów i całe postępowanie tak ukształtować, by oszczędzać sobie zmartwień i nieporozumień i uprzyjemniać sobie wzajemne życie. W takiej atmosferze troskliwej uprzejmości zapomnimy o szarzyźnie dnia codziennego; będzie nam dobrze i pogodnie.

Częstokroć zauważyć można, że młodsze dziewczęta stronią albo wręcz pogardzają członkiniami starszemi. Jest to objaw nie licujący z naczelną zasadą

miłości bliźniego. A tymczasem tym steranym życiem koleżankom naszym należy się najtroskliwsza serdeczność, bo trzeba w nich cenić ludzi pracy, pełnej znoju i trudu, i pamiętać, że i nas niezadługo czekać może podobne upośledzenie.

Na koniec zwrócę jeszcze uwagę na konieczność większego pielęgnowania w naszych kołach zasady miłosierdzia. Jeżeli komukolwiek, to kobiecie zarobkującej szczególnie trzeba śpieszyć z pomocą i ulgą w ciężkim położeniu. Byłoby stad pożądanem, by w ramach naszych stowarzyszeń powołać do życia sekcje specjalne, które opiekowałyby się szczerze bezrobotnymi i choremi koleżankami, śpiesząc im z pomocą i w miarę możliwości również pomocą materialną.

Stow. Kobiet zarobkujących pod op. św. Zyty w Katowicach. Walne zebranie odbędzie się 28 bm po niesporach w Domu św. Zyty przy ul. Mariackiej 22.

Pierwsza poświęteczna pogadanka odbyła się w środę, dnia 10 bm. Pogadanka na temat „Jak zwalczać choroby zakaźne” wygłosiła p. Michałowska. Nader żywa dyskusja świadczyła o wielkiem zainteresowaniu zebranych sprawami higieny. Nastroj na naszych pogadankach jest miły, prawie domowy. Dziewczeta mogą wykonywać prace ręczne, cerować itp. podczas pogadanki. Następne zebranie pogadankowe odbędzie się dnia 31 stycznia br. o godz. 8-mej.

Kółko Michałkowice nadsyła nam następujące sprawozdanie ze swojego zebrania gwiazdkowego: W drugie święto Bożego Narodzenia o godz. 15.30 odbyło się uroczyste zebranie plenarne, połączone z kolendą i z łamaniem opłatka przy bardzo licznych udziałach członkiń i gości. Okolicznościowy referat wygłosił miejscowy ks. patron Rother, który w pięknym przemówieniu zachęcał zebranych do miłości, zgody i wzajemnej współpracy w nowym roku, wskazując na to, że przez pracę stowarzyszeniową i przez udział w każdym zebraniu czy w innych imprezach członkini nie tylko zapewnia sobie korzyści, lecz wspiera również swoje współsiostry. Ucieszył nas niezmiernie przyjazd instruktorki kursów pieczywa p. Maruszczykówny, która w imieniu Stowarzyszenia katowickiego złożyła życzenia noworoczne. Do podniesienia nastroju całego zebrania przyczyniły się deklamacje, dialogi i korowody. Wykonawczyźnie obdarzono hucznie oklaskami. Po wspólnym odśpiewaniu kilku kolend zebranie zostało o godz. 18-tej zakończone. Zebranie powyższe zostanie długo w pamięci członkiń, które, pełne zadowolenia, wróciły do swoich domów.

Z ruchu Stowarzysztwa Mężów Katolickich diec. katowickiej

(Okólnik 36.)

I. CZĘŚĆ INFORMACYJNA.

1. Normalne urządowanie Sekretariatu.

Po powrocie sekretarza generalnego Sekretariat diecezjalny mężów katolickich urządzuje już normalnie. Przypomina się, że godziny urządowania są od 8.30 do 15-tej. Interesentów przyjmuje się bez ograniczania czasu. Telefon 34-01.

2. Podziękowanie.

Z okazji świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku Pańskiego 1934 Sekretariat otrzymał z różnych parafii sporo życzeń dla J. E. ks. Biskupa, dla przewielebnych księży i dla siebie. Z otrzymanego upoważnienia i we własnym imieniu składa Sekretariat za nadesłane życzenia serdeczne „Bóg zapłać”.

3. Walne zebrania — sprawozdania — plan pracy.

Jesteśmy w okresie odbywania walnych zebrań T. M. K. Informacje co do tych zebrań podano w komunikacie nr. 10. Sekretariat prosi wszystkie Szan. Zarządy o nadsyłanie mu sprawozdań z walnych zebrań, z podaniem składu i adresów prezesa i sekretarza nowowybranych zarządów (dla uniknięcia omyłek przy wysyłaniu materiałów i korespondencji), oraz sprawozdań z działalności T. M. K. za rok 1933. Dla ułatwienia pracy pp. sekretarzy Sekretariat opracował wzór sprawozdania rocznego, który w tych dniach będzie rozesłany Szan. Zarządom. Uprasza się tylko o dokładne wypełnienie sprawozdania i możliwie rychłe odsłanie go Sekretariatowi. Na podstawie tych sprawozdań łatwo będzie wyrobić sobie właściwy pogląd na pracę T. M. K. na całym obszarze diecezji; dlatego uprasza się o staranne przygotowania i wysłanie sprawozdań.

Zaleca się Szan. Zarządom opracowanie sobie po walnych zebraniach planu pracy na nowy okres roczny.

4. Przed Świętem papieskim.

11-go lutego b. r., a więc już nie za cały miesiąc, będziemy obchodzić Święto papieskie, z okazji rocznicy wyboru i koronacji

J. Św. Piusa XI, Papieża myśli zagranicznych i Akcji Katolickiej. Już czas rozpocząć przygotowania do uroczystego obchodu Świeta. Sekretariat wierzy, że nasi mężowie katolicy znowu nie zawiodą przy urzędaniu Świeta papieskiego, aby pokazać nasze przywiązanie i miłość goraca do Głowy Kościoła Chrystusowego i Ojca wszystkich katolików.

Świeżo ukazała się broszurka O. Marjana Pirożyńskiego, redemptorysty, p. t. „Ojciec Świety, Pius XI”, stanowiąca dobry materiał do przygotowania wykładu na akademii papieskiej. Cena broszurki 25 groszy. Zamawiać w Sekretarjacie meżów. Dla uniknięcia kosztów przesyłki zaleca się, o ile można, osobiste odbieranie broszurki przy sposobności bytności w Katowicach.

5. Rekolekcje zamknięte dla zarządców T. M. K. dla meżów, urzędników i panów z inteligencji.

W Kokoszycach: 23—27 marca b. r. odbędzie się pierwsze rekolekcje zamknięte dla członków Zarządów T. M. K. Zachęca się gorąco do skorzystania ze sposobności wejścia w głąb duszy własnej. — 28 kwietnia do 2 maja odbędzie się rekolekcje zamknięte dla meżów, zorganizowanych i niezorganizowanych; od 30 maja do 3 czerwca dla urzędników pocztowych, kolejowych i in., a od 14 do 18 czerwca dla panów z inteligencji. Zgłoszenia do Sekretariatu Rekolekcyjnego (Katowice, ul. Marsz. Piłsudskiego 20) Tel. 34-01.

W Dziedzicach: 23—27 kwietnia i 26—30 maja b. r. rekolekcje zamknięte dla meżów; 19—23 maja b. r. dla panów z inteligencji. Zgłoszenia wysłać do Domu Rekolekcyjnego OO. Jezuitów w Dziedzicach.

Zwraca się uwagę na nowy kalendarz rekolekcyjny (afisze).

6. Zgłoszone i nowe T. M. K.

Zgłoszenie do Sekretariatu nadeszło T. M. K. w Radlinie; razem jest już zgłoszonych 96 T. M. K.

W niedzielę, 21 b. m. po niesporach będzie założone nowe T. M. K. w Ornontowicach.

7. Szeregi T. M. K. rosna!

Sprawozdania o przyroście członków nadesłały T. M. K.: Król, Huta (św. Jadwigi) (30 członków nowych), Siemianowice (św. Antoniego) (41), Orzesze (11), Rybnik (164) Radoszowy (29).

8. Składki na Sekretarjat.

Składki do Sekretariatu za IV kwartał 1933 r. wpłaciły T. M. K.: Niedobczyce, Panewnik, Rojca, Szopienice, Król, Huta (św. Jadwigi), Zory, Ruda Śl. (M. B. R.), Lubliniec, Michałkowice Knurów i Wiry. Za III i IV, kw. 1933: Tychy, Godula-Chebzi, Jętkowice, Wielkie Piekary, Ściernie, Lipiny Śl., Król, Huta (św. Józefa), Piotrowice, Orzesze, Katowice (N. M. P.), Bieruń Stary, Jedłownik i Miasteczko Śl.

T. M. K. Dąbrówka Mała złożyło niezależnie od swej składki członkowskiej jeszcze 20 zł jako ofiarę na Sekretariat, za co wyraża się temu T. M. K. serdeczne podziękowanie.

W następnym okólniku Sekretariat ogłosi listę szczegółową T. M. K., które dotychczas wpłaciły swe składki na Sekretariat.

9. Do władomości pp. skarbników.

Przy wysyłaniu pieniędzy na konto Sekretariatu w PKO (303.542) należy krótko zaznaczyć na środkowej części blankietu czekowego, za co wpłaca się uwidoczniona kwota: np. „Składka za IV, kwartał”, lub „za 500 ulotek” i t. d. Brak tego utrudnia właściwe księgowanie wpłacanych kwot i może być przyczyną pomyłek.

II. CZĘŚĆ SPRAWOZDAWCZA.

Bieruń Nowy. (Interesująca pieczęć.) Na zebraniu 10-go grudnia ub. r. wielkie zdziwienie wywołało okazanie obecnym odbitki pieczętki szkoły miejscowej; z pieczętki tej wycięto słowo „katolicka”. Postanowiono dochodzić, czy stało się to prawnie, czy to bezprawnie. Dotychczasowy prezes, p. Radwański, ustąpił ze stanowiska z powodu choroby i przejścia w stan spoczynku, oraz zmiany miejsca zamieszkania.

Jajosty. Zebranie odbyło się 17 grudnia ub. r. Ks. wikary Weckowski wygłosił wykład o św. Janie Chrzcicielu; drugi wykład wygłosił prezes p. Szybiński. Na zebraniu przystąpiło do T. M. K. 8 nowych członków.

Lipiny Śl. (Walne zebranie.) 3-go grudnia ub. r. odbyło się walne zebranie doroczne. Zarząd złożył obszernie sprawozdanie, otrzymał absolutorium i pozostał nadal w niezmiennym składzie z p. Koniecznym Franciszkiem, jako prezesem. W nowym okresie pracy „Szczęść Boże!”

Miasteczko Śl. (Ożywiona działalność.) Zebranie miesięczne odbyło się 17 grudnia ub. r. Referat p. t. „Szatański posiew” wygłosił prezes p. Plonka. W dyskusji zachęcano zebranych do intensywniejszego czytania dobrych pism katolickich, przede wszystkim „Gościa Niedzielnego”. Dla niezamożnych i bezrobotnych członków i ich rodzin urządzono „gwiazdkę 22 grudnia”, na którą przeznaczono cały czysty zysk z przedstawięcia w dniu 10 grudnia. Po świątecznym urzędowaniu wspólnym „opłatek”. Od Nowego Roku zaabonowano dla T. M. K. „Gościa Niedzielnego”.

Rybnik. (Walne zebranie. Nadanie godności członków honorowych.) T. M. K. nadeszło do Sekretariatu obszernie sprawozdanie ze swej działalności w roku 1933, która była nader ożywiona i owocna. 31-go grudnia ub. r. odbyło się po kolejności doroczne walne zebranie; po sprawozdaniach i udzieleniu Zarządowi absolutorium, wybrano nowy Zarząd prawie w niezmiennym składzie z prezesem p. Dziuba Józefem i sekretarzem p. Kowalkiem Szymonem. Komisja rewizyjna pp. Nieszporek i Oleś. Ławnikami wybrano meżów zaufania. Z okazji 10-lecia T. M. K. w Rybniku walne zebranie zamianowało członkami honorowymi T. M. K. J. E. ks. Biskupa Adamskiego, ks. dziekana Reginka i byłych patronów ks. Jarzabka i ks. Kuboszka. Nowemu Zarządowi na początku nowego 10-lecia pracy „Szczęść Boże!”

Siemianowice, parafia św. Antoniego. (Pierwsze rekolekcje półzamknięte.) Staraniem ks. wikarego i patrona Ochmana odbyły się tu w dniach od 13 do 16 grudnia ub. r. pierwsze rekolekcje półzamknięte dla meżów, z których skorzystało aż 150 uczestników także niestowarzyszonych; uroczyste zakończenie rekolekcyi ze wspólną Komunią św. generalną nastąpiło 17 grudnia. Po nabożeństwie odbyło się wspólne śniadanie dla meżów. Z niewysłowioną radością wspomniano chwile przeżyte na rekolekcyach, za których urządzenie, za głoszone nauki i za starania najserdeczniejsze „Bóg zapłać” składają wdzięczni meżowie ks. proboszczowi Schulzowi i ks. wik. Ochmanowi. Po rekolekcyach przystąpiło do T. M. K. 10 nowych członków.

Tarnowskie Góry. (Pomnik ku uczczeniu Roku Świątego.) Na zebraniu 17 grudnia ub. r. prezes p. inż. Jasiulek omówił obszernie szereg zjawisk z życia religijnego w kraju i na świecie; nad wywodami mówcy wywiała się ożywiona, interesująca dyskusja z udziałem ks. prałata Lewka. Piękny wykład o prześladowaniu religii w Rosji bolszewickiej wygłosił ks. prof. Ligoń. Ze zgromadzenia słuchano wywodów o barbarzyństwach bolszewickich wobec religii i wiernych. W wolnych głosach podniesiono ponownie myśl ufundowania w parafii pomnika, lub krzyża pamiątkowego ku uczczeniu i na zakończenie Roku Świątego. Projektem zajma się wszystkie miejscowe stowarzyszenia kościelne.

Urbanowice. 10-go grudnia ub. r. odbyło się zebranie miesięczne, na którym ks. prob. dr. Wilk omówił szereg aktualnych spraw katolickich. Przemawiał również p. Szybiński, prezes T. M. K. w Bieruniu Starym. Życzeniami świątecznymi zakończono zebranie.

Odpowiedzi Sekretariatu.

T. M. K. Miasteczko Śl. Sprawy poruszone w liście z dnia 20 grudnia ub. r. wyjaśnia komunikat nr. 10 pkt. 2b.

T. M. K. Niedobczyce. Na odcinku blankietu P. K. O. jest mowa o 50 kartach zgłoszeń. Nie jest jasne, czy T. M. K. życzy sobie nadesłania ich przez Sekretariat. Uprasza się o wyjaśnienie (można telefonicznie — Katowice 34-01).

Mąż katolicki, niestojący jeszcze w szeregach T. M. K., osłabia siły katolickie i opóźnia zwycięstwo Chrystusa.

Bezpłatna nauka dla naszych czytelników.

Dyrekcja Kursów Kreślarzy Technicznych inż. Gajewskiego, Warszawa, plac Trzech Krzyży 8, przeznaczyła dla niezamożnych naszych czytelników 5 miejsc bezpłatnych i 30 ulgowych (po 10 zł miesięcznie). Naukę można pobierać korespondencyjnie, dla tych, którzy mieszkają na prowincji, albo też w Warszawie słuchowo w godzinach wieczornych.

Kursy Techniczne inż. Gajewskiego kształca na kreślarzy technicznych i są dostępne tak dla chłopców jak i dla dziewcząt. Kurs jest roczny. Po ukończeniu Kursów absolwent lub absolwentka zajmuje stanowisko kreślarza technicznego lub kreślarki technicznej w biurach budowlanych, fabrykach, u mierniczych itd. Osoby, które już pracują w zawodach technicznych, rzemieślnicy, którym znajomość rysunku jest potrzebna, mają jedyną okazję do nauczania się tychże. Należy pamiętać, że „rysunek jest mowa techniki” i ten tylko się wybija w technice, kto rysunek umie czytać i wykonać. — Dziś, gdy bezrobocie dało tak wielu ludziom i tyle wolnego czasu, obywatelski czyn Dyrekcji Kursów spotka się niewątpliwie z wielkim uznaniem.

Podania należy kierować do Administracji naszego pisma. O programy i informacje zgłaszać się pisemnie do Sekretariatu Kursów Technicznych inż. Gajewskiego, Warszawa, plac Trzech Krzyży 8.

Rady praktyczne

Jak oczyszczać zamrożone szyby?

Rozpuścić zwyczajną, kuchenną sól w wodzie, maczać w niej szmatkę i przesuwać nią po zamrożonych szybach, a lód natychmiast zacznie topnieć.

Oczyszczenie ram zeszcpanych przez muchy.

Rame złożona zwilża się octem winnym, oplukuje po kilku minutach zimną wodą, i suszy przy umiarkowanym ciepłe lub też obmywa sokiem z tartej cebuli. Z ram złożonych polerowanych można brud ścierać skórka z czerstwego chleba.